

INNOVATSIYALARNI QO‘LLAB-QUVVATLASH VA RIVOJLANTIRISHDA TEXNOPARKLARNING EVOLYUTSIYASI

B.F. Azimov

Osiyo xalqaro universiteti

O‘zbekistonda olib borilgan islohotlar natijasida tadbirkorlik sektori va tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash infrastrukturasini to‘la shakllanib ulgurdi. Endilikda mamlakat iqtisodiyoti yangi marralarni egallashga tayyor bo‘lishi uchun innovatsion iqtisodiyotni qo‘llab-quvvatlash infrastrukturasiga yuqori ehtiyojlar sezilmoqda. Kuzatishlar bu borada quyidagi masalalar va muammolar haliyam o‘z yechimini kutib yotganligini ko‘rsatib turibdi:

- O‘zbekistonda innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlash infratuzilmasi tizim sifatida to‘la ro‘yobga chiqmagan;
- Alohida OTM larda yaratilgan ishlanmalarning ishlab chiqarishga ko‘chishi qiyin kechmoqda;
- OTM da ilmiy-tadqiqot yo‘nalishlari amaliyot talablariga to‘la mos kelmaydi;
- Biznes yangiliklarni, nou-xauni qo‘llashning ahamiyatini to‘liq tushinib yetmagan va hokazo.

O‘z iqtisodiyotini innovatsion rivojlantirish yo‘lidan borayotgan mamlakatlar tajribasi shuni ko‘rsatib turibdiki, milliy iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirish va xalqaro raqobatbardoshligini mustahkamlashda texnoparklar almashtirib bo‘lmas vositadir.

Texnoparklarning paydo bo‘lganiga qariyb 70 yil bo‘layotgan bo‘lsa-da, hozirgi kunda ularning butun faoliyatini aniq va to‘liq ochib berishga yetarli bo‘lgan, ko‘pchilik tomonidan qabul qilingan aniq bir ta’rif mavjud emas.

2002 yilda Texnologik parklarning Xalqaro Assotsiatsiyasi quyidagicha ta’rifni taklif etgan: "Texnologik park – bu asosiy maqsadi innovatsion madaniyatni ilgari surish bilan mahalliy jamoatchilikning farovonligini, shuningdek innovatsion biznesning va ilmiy tashkilotlarning musobaqalashuvini oshirish bo‘lib hisoblangan mutaxassislar tomonidan boshqariladigan tashkilot. Bu maqsadlarga erishish uchun texnopark universitetlar, ilmiy-tekshirish institutlari, kompaniyalar va bozorlar orasida bilimlar va texnologiyalar oqimini rahbatlantiradi va boshqaradi. Inkubatsion jarayonlar va mavjud kompaniyalardan yangilarini chiqarish (spin-off processes) jarayonlari yordamida innovatsion kompaniyalarning paydo bo‘lishi va o‘shirishini osonlashtiradi. Texnoparklar maydonlardan tashqari boshqa yuqori sifatli xizmatlarni ko‘rsatadi". Shuningdek, Texnologik parklarning Xalqaro Assotsiatsiyasi "texnologik park" terminini "ilmiy park", "texnopol", "texnologik areal", "tadqiqot parki" kabi terminlarga ekvivalent ekanligini ham ta’kidlaydi. Buyuk Britaniyada odatda "Ilmiy park", AQShda "Tadqiqot

parki”, Rossiyada “texnopark” va masalan, Yaponiyada “texnopolis” nomlari keng tarqalgan.

Ikkinchi Jahon urushidan keyin texnoparklar dastlab AQShning Stenford Universitetida paydo bo‘ldi. Asosiy g‘oya – kutilganidan ko‘p qabul qilingan talabalar tufayli 276 o‘quv yurtini moliyalashtirish masalalaridan boshlandi. Universitet katta yer maydoniga (32 km² atrofida) ega bo‘lib turib, uni sotish huquqiga ega emasdi. Yuzaga kelgan shart-sharoitni inobatga olib yer maydonlarini ofislar sifatida uzoq muddatli ijaraga berish taklifi kiritildi. Shunday chora bilan ta’lim muassasasi daromad ola boshladi, kompaniyalar esa, lizing instrumentlaridan foydalana boshlashdi. Ijarachilar sifatida faqat yuqori texnologiyali ishlab chiqaruvchi kompaniyalar ishtirok etishi mumkinligi shart qilib qo‘yildi-ki, bu bitiruvchilarni ish bilan ta’minlash masalasini va bir vaqtning o‘zida yuqori malakali kadrlar yetishmasligi muammosini hal etishga ko‘maklashdi. Stenford Universiteti Muhandislik fakulteti dekani professor F. Terman g‘oyasining Universitet hududida amalga oshirilishi Kremniy (keyinchalik Silikon) vodiysining paydo bo‘lishiga olib keldi.

Dastlabki Yevropa ilmiy parklari 20 asrning 70 - yillarida paydo bo‘la boshladi va AQSH texnoparklari o‘xshash ko‘rinishlarni namoyon eta boshladi. Ular odatda, bitta ta’sischi tomonidan tuzilgan edi, asosiy faoliyat turi esa, ilmsig‘imli firmalar egalariga yerni ijaraga berishga yo‘naltirilgan edi. Ammo Yevropa texnoparklarining o‘sinh sur‘atlari juda past edi. Vaziyatni o‘nglash maqsadida ilmiy parklar qoshida texnologik biznes inkubatorlari, ya’ni endi ish boshlaydigan innovatsion kompaniyalarni joylashtirish uchun binolar paydo bo‘la boshladi. Inkubatorlar ishlab chiqarish binolari taqdim etishardi, bir qancha zaruriy xizmatlar to‘plamini taklif etishardi, shuningdek investorlarni topish va mahalliy Universitet va ilmiy markazlar bilan aloqalarni ta’minlashga imkon qidirishardi.

Zamonaviy prinsiplardagi texnoparklar Tomsk boshqarish tizimlari va radioelektronika Davlat universiteti qoshida 1990 yilda tashkil etilgan Tomsk ilmiy va texnologik parki Rossiyada birinchi sanaladi. O‘sha paytlarda tashkil etilgan va samarali faoliyat yuritayotgan texnoparklardan Qozon shahridagi Informatsion texnologiyalar parki (IT-park), Zelenograd shahridagi Moskva elektron texnikalar instituti qoshidagi texnopark, Moskva Davlat Universiteti qoshidagi Ilmiy park va boshqalardir.

O‘zbekistonda texnoparklar faoliyati 1991-96 yillarda qariyb barcha oliy o‘quv yurtlarida yo‘lga qo‘yilgan, ammo o‘sha paytdagi texnoparklarning qariyb hammasini tashkil etish yuqori turuvchi boshqarish organlari tashabbuslari natijalari edi, ularning faoliyati muvafaqqiyatsiz chiqqan. Hozirgi kunda eng ko‘zga ko‘ringan texnoparklar sirasiga Turin politexnika instituti Toshkent filiali qoshidagi texnoparkni, Toshkent Davlat Texnika Universiteti qoshidagi texnoparkni va O‘zbekiston Milliy Universiteti qoshidagi Yuqori texnologiyalar markazini sanash mumkin.

O'zbekistonda texnoparklarni tashkil etishning haddan ziyod katta imkoniyatlari mavjud va juda muhim vazifalardan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Texnoparklarning ahamiyati shundaki, ular orqali ilmi-fanda yaratilgan yangiliklar yaratilgan sharoitlar bo'is ishlab chiqarishga tezda ko'chib o'tadi.

Yuqori malakalarni bo'lishish natijasida g'oyalardan yuqori raqobatbardosh biznesgacha o'stirish imkoniyatlari mavjud. Hozirgi kunda dunyodagi texnoparklarning 26 foizi axborot texnologiyalariga, 20 foizi biotexnologiyalarga, 19 foizi elektronikaga, 8 foizi atrof-muhitni asrash sohasiga, 6 foizi yangi materiallarga, 5 foizi kimyoviy ishlab chiqarishlarga, 9 foizi qishloq xo'jaligi sohasidagi, va 7% boshqa sohalarga ixtisoslashgan.

Bizning fikrimizcha, O'zbekistonda tashkil etiladigan texnoparklarning quyidagi funksiyalari ustivor bo'lishi kerak:

- mintaqa iqtisodiy o'sishini rag'batlantirish;
- mintaqa iqtisodiy salohiyatini yuksaltirish;
- yangi ish o'rinlarini yaratish;
- mahalliy iqtisodiyotni diversifikatsiyalash;
- sanoatlashtirish;
- sanoat va tijorat innovatsiyalarini joriy etish;
- yangiliklarni, bilimlarni, nou-xauni, texnologiyalarni oson amaliyotga ko'chirish, tijoratlashtirish;
- axborot va qurilish infrastrukturasi bilan birgalikda foydalanish va hokazo.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). *TEKNOLOGIK JARAYONNING TANNARXINI HISOBLASH. THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 17-23.
2. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). *MAHSULOT TANNARXINI HISOBLASH, XARAJATLARNI TAHLIL QILISH YONDASHUVLARI. MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 47-53.
3. Azimov, B. F. (2024). *MOLIYAVIY SEKTORDA STATISTIK KUZATISH VA UNING USULLARI. XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI*, 1(1), 28-31.
4. Грибанич, В. М. (2012). Организационные формы разработки и освоения инноваций. *Известия Московского государственного технического университета МАМИ*, 3(2), 22-27.
5. Azimov, B., Toshev, F., & Raximova, D. *ILMIY TADQIQOT VA INNOVATSION FAOLIYATNI TASHKIL ETISH VA MOLIYALASHTIRISH MODELLARI. TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYA*, 4.

6. Azimov, B. F., Shadiyev, A. X., & Qudratova, G. M. (2025). YENGIL SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION STRATEGIYALAR. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 15-22.
7. Amanillo, R., & Azimov, B. F. (2025). ANALYSIS OF THE LABOR MARKET AND ITS IMPACT ON ECONOMIC DEVELOPMENT. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 22-27.
8. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). TANNARXNI HISOBGA OLISH VA UNI OPTIMALLASHTIRISHNING ZAMONAVIY USULLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 40-46.
9. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). KORXONALAR MAHSULOTLARI TANNARXINI ANIQLASHDA QO'LLANILADIGAN USULLAR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 54-61.
10. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). XARAJAT TUSHUNCHASI VA MAHSULOT TANNARXINI SHAKLLANTIRISH: NAZARIYA VA AMALIYOT. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 79-85.
11. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). STANDARTLARGA MUVOFIQ XARAJATLARNI HISOBLASH USULI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 62-68.
12. Azimov, B. F., Shadiyev, A. X., & Qudratova, G. M. (2025). TANNARX VA UNING IQTISODIY TAHLILDAGI ROLI: NAZARIY VA AMALIY YONDASHUVLAR. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 86-93.
13. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). BUYURTMA BO'YICHA XARAJATLARNI HISOBLASH USULI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 24-30.
14. Азимов, Б. Ф. (2024). ОСНОВНЫЕ КЛАССИФИКАЦИИ ИННОВАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ. *Gospodarka i Innowacje*, 51, 250-257.
15. Азимов, Б. Ф., & Гафарова, Д. Т. (2013). ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕХАНИЗМА РЕСУРСНЫХ НАЛОГОВ. In *ЕКОНОМІКА І УПРАВЛІННЯ: ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ* (pp. 278-279).
16. Fattohevich, A. B., & Davronovna, R. D. (2024). KRAUDFANDING-MINTAQALIY TALIM MUASSASALARI ILMIY-INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONALISHI SIFATIDA. *XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI*, 1(1), 354-360.
17. Азимов, Б. Ф. (2024). Инновационные Стратегии Промышленных Предприятий: Факторы Формирования. *Miasto Przyszłości*, 54, 867-877.
18. Азимов, Б. Ф. (2022). Формирование и совершенствование стратегии поддержки инновационной деятельности в регионах Республики Узбекистан. *Молодой ученый*.–2022, 12(407), 63-65.
19. Азимов, Б. Ф., & Рахимова, Д. Д. (2022). Экономическая безопасность и ее социально-экономическое значение. *Редакционная коллегия*, 61.

20. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2024). SANOAT KORXONALARI INNOVATSION STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISH JARAYONI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 193-198.
21. Азимов, Б. Ф., Бобоев, А. Ч., & Абдуллаев, Ж. Ж. (2022). Определение экспортных драйверов региона путем анализа внешнеторгового оборота бухарской области. *ученый XXI века*, (7 (88)), 20-24.
22. Azimov, B. F. (2023). Oilaviy tadbirkorlikni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash zaruriyati. *Science and Education*, 4(1), 888-896.
23. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2024). TIKUVCHILIK SANOAT KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION STRATEGIYALARINI QOLLASH. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(2), 325-330.
24. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2024). SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION STRATEGIYANI SHAKLLANTIRISH VA AMALGA OSHIRISHNING DOLZARBLIGI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(3), 183-187.
25. Haydarov, N. H., Azimov, B. F., & Halimov, F. E. (2020). Increasing The Efficiency Of Using Sports Facilities Of Educational Institutions Of Sports. *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences*.
26. Азимов, Б. Ф. (2019). Ўзбек миллий урф-одатлари инвестицион ва инновацион трансформациялашга мухтожми?. *Экономика и финансы (Узбекистан)*, (8), 33-39.
27. Азимов, Б. Ф., Рахимова, Д. Д., & Солиев, Д. Н. (2022). Научные основы инновационного подхода к развитию промышленности и сокращению бедности в узбекистане. *Universum: экономика и юриспруденция*, (5 (92)), 14-17.
28. TEMPUS, I. (2016). Towards the Modernisation of Higher Education InstitutionS in Uzbekistan (MATCHES). *TEMPUS*, 4, 2007-2013.
29. Azimov, B. F., & Gulomov, O. H. (2017). Organizational structures of innovation support services: inter-organizational cooperation associations. *Инновационное развитие*, (6), 35-37.
30. Akhmedov, Y., Asadov, S., & Azimov, B. (2022, December). Two-sided estimation of linear approximation error second-order hypersurfaces. In *Journal of Physics: Conference Series* (Vol. 2388, No. 1, p. 012124). IOP Publishing.
31. Azimov, B. F., & Rakhimova, D. D. (2022). The role of research and innovations in the modernization of the regional economy. *Conferencea*, 43-47.
32. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2023). Oliy ta'lim muassasalarining raqobatbardoshligini oshirish. *Science and Education*, 4(7), 476-481.
33. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). ENTERPRISE MARKETING STRATEGY. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 259-265.
34. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2025). IQTISODIYOTNI RAQAMLI KO'RSATISHDA SANOATNING O'RNINI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 42-50.

35. Qudratova, G. M. (2024). METHODOLOGY OF ANALYSIS OF COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN BUKHARA REGION. *International journal of artificial intelligence*, 4(10), 341-345.
36. Qudratova, G. M., & Sodiqova, N. T. (2024). AHOLINING O'ZINI O'ZI BANDLIGINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(2), 321-325.
37. Qudratova, G. M., & Sodiqova, N. T. (2024). MONOPOLIYA VA ANTIMONOPOL SIYOSAT. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(2), 464-468.
38. Qudratova, G. M., & Sodiqova, N. T. (2024). OZINI OZI BANDLIGINI TAMINLASHNING ILGOR XORIYIY TAJRIBASI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(2), 176-181.
39. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASI BANKLARIDA XMHSNI TADBIQ ETISH XUSUSIYATLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 253-258.
40. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). STAGES OF BUSINESS VALUATION. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(2), 167-175.
41. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). KORXONADA ISH HAQI TO'LASH TIZIMLARI VA SHAKLLARI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(2), 279-285.
42. Qudratova, G. (2024). The Importance Of Innovative Potential In Increasing Competitiveness. *Modern Science and Research*, 3(1), 933-938.
43. Mahmudovna, Q. G. (2024). Raqobatdoshlikni Oshirishda Innovatsion Salohiyatning Ahamiyati.
44. Qudratova, G. (2024). The Importance Of Innovative Activity In Increasing The Competitiveness Of Higher Education Institutions. *Modern Science and Research*, 3(2), 1257-1261.
45. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). TASHKILOTNING INNOVATSION FAOLIYATI SAMARALIGINI BAHOLASH. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(2), 286-294.
46. Qudratova, G. M. (2024). METHODOLOGY FOR ASSESSING THE COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. *Gospodarka i Innovatsie*, 51, 191-195.
47. EI, I. JAHON SAVDO KO 'RSATKICHLARI ISTIQBOLI VA BUNDA O 'ZBEKISTON EKSPORTCHI KORXONALARI UCHUN IMKONIYATLAR.
48. EI, I. (2024). O 'ZBEKISTONDA MAKROIQTISODIY KO 'RSATKICHLAR O 'ZGARISHLARINING 2022 VA 2023 YILLAR VA TARMOQLAR MIQYOSIDA TAHLILI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(3), 44-52.
49. EI, I. (2024). YALPI ICHKI MAHSULOT TUSHUNCHASI VA UNI HISOBLASHNING ASOSIY SHARTLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(3), 266-274.

50. Ibodulloyevich, I. E. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SAMARADORLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI VA ISHBILARMONLIK MUHITINI YAXSHILASH ISTIQBOLLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 258-266.

51. Bahodirovich, X. B. (2025). KORXONALARDA ICHKI NAZORAT TIZIMINI TASHKIL QILISH. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 72-78.

52. Bahodirovich, X. B. (2025). O'ZBEKISTONDA SOLIQ NAZORATINI AMALGA OSHIRISH SHAKLLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 47-53.

53. Bahodirovich, X. B. (2025). RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA MOLIVAVIY NAZORATNI TASHKIL ETISH AMALIYOTI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 29-34.

54. Bahodirovich, X. B. (2025). SUG'URTA TASHKILOTLARIDA MOLIVAVIY NAZORATNI TASHKIL ETISH. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 37-43.

55. Sodiqova, N. (2023). A POLITICAL ECONOMY ANALYSIS OF ECONOMIC SECURITY. *Modern Science and Research*, 2(12), 559-568.

56. Tohir o'g'li, M. T., & To'rayevna, S. N. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSION SIYOSAT. *ZAMONAVIY TA'LIMDA FAN VA INNOVATSION TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(14), 45-53.

57. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2025). IQTISODIYOTNI RAQAMLI KO 'RSATISHDA SANOATNING O 'RNI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 42-50.

58. To'rayevna, S. N. (2024). TEXNOLOGIYA DISKURSI VA YANGI MEDIA SIYOSIY IQTISODIYOTI.

59. To'rayevna, S. N. (2024). IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA INNOVATSION SIYOSAT VA UNING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI.

60. To'rayevna, S. N. (2024). KORXONALARDA INNOVATSION LOYIHALARNI BAHOLASH TARTIBI VA TANLASH USULLARI.

61. Sodikova, N. (2024). THE MAIN DIRECTIONS OF PROVIDING THE BUSINESS SECTOR WITH QUALIFIED PERSONNEL. *Modern Science and Research*, 3(1), 133-139.

62. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). PANDEMIYA SHAROITIDA O 'ZBEKISTON MILLIY IQTISODIYOTIDAGI TARKIBIY O 'ZGARISHLARNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO 'NALISHLARI VA ISTIQBOLDAGI IQTISODIY O 'SISH PROGNOZLARI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 111-123.

63. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SANOAT TARMOQLARIDAGI TARKIBIY O 'ZGARISHLAR VA ULARNI BAHOLASH. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 101-110.

64. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). O 'ZBEKISTON EKSPORTCHI KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH YO 'NALISHLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 245-254.

65. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). O 'ZBEKISTONDA EKSPORT-IMPORT KO 'RSATKICHLARINING TAHLILI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 151-159.

66. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). JAHON SAVDO KO 'RSATKICHLARI ISTIQBOLI VA BUNDA O 'ZBEKISTON EKSPORTCHI KORXONALARI UCHUN IMKONIYATLAR. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 236-244.

67. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2025). АНАЛИЗ БЕЗРАБОТИЦЫ В РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАНАХ АФРИКИ И УЗБЕКИСТАНЕ. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 122-128.

68. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2025). ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ВВП СТРАН ЕВРАЗИЙСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОЮЗА (ЕАЭС) И УЗБЕКИСТАНА. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 149-156.

69. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2025). СПРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ УРОВНЯ ИНФЛЯЦИИ В СТРАНАХ ЕС И УЗБЕКИСТАНЕ. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 206-212.

70. Abidovna, A. S., & Sadilloevna, D. M. (2024). THE IMPACT OF MANAGEMENT PRACTICES ON INNOVATION IN ENTREPRENEURSHIP. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 232-237.

71. Raxmonqulova, N. O. (2025). TASHKILOTNING MOLIVAVIY REJASI VA UNING MUVAFFAQIYATGA TA'SIRI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects*, 2(1), 8-14.

72. Raxmonqulova, N. O. (2025). HODIMLARNI RAG 'BATLANTIRISH VA MOTIVATSIYA ORQALI ISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 2(1), 29-35.

73. Raxmonqulova, N. O. (2025). TASHKILOT MAQSADLARINI BELGILASH VA ULARGA ERISHISH BO 'YICHA STRATEGIK REJALASHTIRISH JARAYONLARI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects*, 2(1), 22-28.

74. Hakimovich, T. M. (2025). PRIORITIES FOR DEEPENING STRUCTURAL CHANGE IN THE ECONOMY. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 84-90.

75. Hakimovich, T. M. (2025). HUDUDLAR IQTISODIYOTINI JADAL RIVOJLANTIRISH BO 'YICHA STRATEGIYALARNING QO 'LLANILISHI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 129-136.

76. Bazarova, M. (2025). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT MOLIYASI TIZIMIDAGI ISLOHOTLARNING ASOSIY YO'NALISHLARI. *Modern Science and Research*, 4(1), 29-36.
77. Shadiyev, A. X. (2025). A MODERN APPROACH TO THE METHODOLOGY OF TEACHING ECONOMIC DISCIPLINES. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 134-139.
78. Khudoynazarovich, S. A. (2022). Features of evaluating the effectiveness of activities at the Bukhara State University. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 153-159.
79. Xudoynazarovich, S. A. (2024). KORXONA VA TASHKILOTLARDA PERSONALNI BOSHQARISH TIZIMI VA TAMOYILLARI. *Gospodarka i Innowacje*, 48, 685-690.
80. Shadiyev, A. (2024). TA'LIM MENEJMENTI. TA'LIMNI BOSHQARISH USULLARI VA QARORLARI. *Modern Science and Research*, 3(6).
81. Olimovich, D. I., & Khudoynazarovich, S. A. (2020). The cost-effectiveness of improving the quality of hotel services. *Academy*, (4 (55)), 40-42.
82. Khudoynazarovich, S. A. (2023). CREATING VALUE IN A TOURIST DESTINATION.
83. Akbarovna, N. N. (2024). GLOBALLASHUV SHAROITIDA INVESTITSION FAOLLIKNI OSHIRISHDAGI MUAMMOLAR. *Gospodarka i Innowacje*, 54, 107-112.
84. Akbarovna, N. N. (2024). STRATEGIC MANAGEMENT METHODS IN AN INNOVATIVE ECONOMY. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 407-412.
85. Akbarovna, N. N. (2024). MILLIY IQTISODIYOTNI TAHLIL QILISHDA QO'LLANILADIGAN ASOSIY KO'RSATKICHLAR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 278-283.
86. Жумаева, З. К. (2019). Современные Тенденции И Направления Развития Инвестиционной Деятельности В Регионах Республики Узбекистан. *Современные Проблемы Социально-Экономических Систем В Условиях Глобализации*, 148-152.
87. Jumayeva, Z. (2024). RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON TIJORATNING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI. *Modern Science and Research*, 3(6).
88. Bustonovna, J. Z. (2024). JISMONIY SHAXSLAR DAROMADLARINI SOLIQQA TORTISH MEXANIZIMINI TAKOMILASHTIRISH.
89. Ibragimov, A. T. (2024). MILLIY IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTITSIYANI JALB QILISHNI SOLIQLAR VOSITASIDA RAG'BATLANTIRISH. *Gospodarka i Innowacje*, 51, 116-122.

90. Turayevich, I. A. (2024). Iqtisodiyotga Investitsiyalarni Jalb Qilish Va Boshqarishning O 'Ziga Xos Xususiyatlari. *Miasto Przyszłości*, 53, 1231-1237.

91. Джураева, М. С. (2025). АВТОНОМНЫЕ И ИНТЕГРИРОВАННЫЕ МЕТОДЫ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 135-141.

92. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). BARQAROR RIVOJLANISHGA O 'TISH SHAROITIDA ISHLAB CHIQUARISHNI BOSHQARISH VA TASHKIL ETISH. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 307-312.

93. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI MARKETINGNI QO'LLASHNING KONSEPTUAL ASOSLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 93-99.

94. Hakimovich, T. M., & Avazovna, R. L. (2024). IQDISODIY NOCHOR KORXONALAR TAHLILI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 284-292.

95. Avazovna, R. L., & Hakimovich, T. M. (2024). MINTAQADA MEHNAT BOZORI. MEHNAT BOZORINI TARTIBGA SOLISHNING XUDUDIIY ASOSLARI, AHOLI BANDLIGI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YOLLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 307-309.